

SEURAKÄSIKIRJA

KAJAANIN SUUNNISTAJAT RY:N TOIMINTAOHJE

Päivitetty 16.4.2023

Kajaanin Suunnistajat Ry (KaSu) on vuonna 1947 perustettu suunnistuksen erikoisseura, joka tunnetaan erityisesti Kainuun Rastiviikon perustaja- ja järjestäjäseurana. **Tämä seurakäsikirja määrittelee KaSun yleiset toimintatavat.** Siihen on koottu yhteen lajiliiton ja seuran eri ohjeistukset sekä linkkejä suunnistus- ja yhdistystoimintaa yleisemmin ohjaaviin normeihin. Toimintaohje on otettu käyttöön 29.10.2012 alkaen ja sitä tarkastetaan tarvittaessa seuran johtokunnan päätöksin.

1. SEURA

Seura on jäsentensä summa. Hyvä seura on enemmän kuin jäsentensä summa. Jäsenet järjestävät toimintaa, jäsenet liikkuvat, jäsenet päättävät ja jäsenet maksavat. ”Seura olemme me!” Lause on hyvän seuran keskeisiä oivalluksia. Seurassa ei ole asiakkaita tai kuluttajia. Seurassa on jäseniä, jotka ovat tilanteesta riippuen monissa eri rooleissa jopa yhtä aikaa.

1.1 LAJI /LAJILIITTO / ALUETOIMINTA

Suunnistusta koskevista ohjeista ja linjauksista keskeisimmät ovat:

- [Suunnistusliiton strategia](#)
- [Suunnistuksen lajisäännöt](#)

Suunnistusliiton verkkosivuilta on saatavissa ohjeita ja aineistoja seuran toimintaa varten ks.

<http://www.suunnistusliitto.fi/seurat/>

Suunnistuksen harrastamista ja sen kilpailutoiminnan perusteita koskevia peruseriaatteita sisältyy ns. jokamiehen oikeuksia käsitteleviin säädöksiin. Ks.

<http://www.suunnistusliitto.fi/harraste/suunnistuksen-alkheet/suunnistus-ja-jokamiehenoikeus/>

Suomen Olympiakomitean sivuilta löytyy materiaalipankki urheiluseuroille:

<https://www.olympiakomitea.fi/materiaalipankki/?kategoria=seuratoiminta#>

KASUN LÄHIMMÄT SIDOSJÄRJESTÖT

Kajaanin Suunnistajat on **Kainuun Suunnistus ry:n (KaiSu)** jäsen. KaiSun toiminnasta lisätietoa on verkkosivuilla: <http://www.kainuunsuunnistus.fi/>

- Kainuun Suunnistus vastaa mm. alueen mestaruuskilpailujen, KompassiCupin ja aluevalmennuksen järjestämisestä sekä seurojen yhteistoiminnasta
- KaiSun toiminnasta päätetään yhdistyksen vuosikokouksissa – syys- ja kevätparlamentissa

Kajaanin Suunnistajat on **Kainuun Liikunta ry:n** jäsen. Lisätietoja verkkosivuilta: kainuunliikunta.fi

- Kainuun Liikunta on kainuulaisen liikunnan ja urheilun aluejärjestö, jonka jäseniä ovat urheilu- ja liikuntaseurat
- Kainuun liikunnan toiminnasta päätetään syys- ja kevätkokouksissa

Kajaanin Suunnistajat on **Kainuun Rastiviikko ry:n** jäsen. KRV ry vastaa Kainuun Rastiviikon kehittämisestä ja yhteismarkkinoinnista. Lisätietoja Rastiviikosta: <http://www.rastiviikko.fi/>

- Kainuun Rastiviikko ry:n jäseniä ovat vain viisi kainuulaista seuraa, jotka ovat vastanneet KRV:n järjestelyistä vuorovuosina v. 1966 alkaen
- KaSulla – ja muilla KRV-seuroilla - on yksi paikka KRV ry:n hallituksessa
- KRV ry on rekisteröinyt KRV:n tuotemerkin (logon) ja tekee tuotemerkin käyttöä koskevat sopimukset, jakaa seuroille Rastiviikon järjestelyoikeudet sekä organisoii seurojen välisen yhteistyön ja tiedonsiirron

1.2 SUUNNISTUKSEN ARVOT

Suomen Suunnistusliiton strategian mukaan suunnistuksen arvot ovat

- rehellisyys ja avoimuus
- luonnon ja ympäristön kunnioittaminen
- tasavertainen ihmisten kohtaaminen
- lupa onnistua

1.3 VISIOT

Suunnistusliiton visio (strategia 2025 mukaan):

“Olemme kansainvälisesti menestyvä suunnistusmaa, jossa yhä useampi suunnistaa”.

(<https://www.suunnistusliitto.fi/system/wp-content/uploads/2021/02/Suunnistuksen-strategia-2025.pdf>)

KaSun visio: Suunnistus on Kajaanin seudulla kasvava kilpa- ja kuntourheilumuoto, joka tarjoaa harrastajilleen elämyksiä ja haasteita sekä edistää terveyttä ja hyvinvointia. KaSu on tunnettu, aktiivisesti toimiva suunnistuksen erikoisseura, jossa jokainen jäsen voi harrastaa suunnistusta omalla tasollaan. Seuran toimintaan on helppo liittyä ja osallistua; jäsenet viihtyvät seuratoiminnassa.

1.4 KASUN TOIMINTA-AJATUS (MISSIO)

Sääntöjen § 2:

Seuran tarkoituksena on edistää suunnistusharrastusta seuran toiminta- alueella siten, että mahdollisimman moni seuran jäsen ja kansalainen harrastaisi kunto-, kilpa- ja huipusuunnistusta edellytyksensä ja tarpeidensa mukaisesti.

KaSun toimintamuotoihin kuuluvat suunnistus, hiihtosuunnistus, pyöräsuunnistus ja tarkkuussuunnistus.

KaSu tarjoaa monipuolista ja laadukasta nuoriso-, kilpa- ja harrastesuunnistustoimintaa toimintaa kaikenikäisille jäsenilleen. Seura kehittää suunnistuksen olosuhteita ja ylläpitää ajantasaisia suunnistuskarttoja Kajaanin seudulla. Seura on aktiivinen kilpailu- ja KRV-järjestäjä. Seuran kuntorastitoiminta on kaikille avointa harraste- ja terveysliikuntaa. Seura tarjoaa yhteistyössä alueen ja liiton kanssa jäsenilleen edellytykset edetä kilpailijana aina kansainväliselle huipulle saakka (ns. suunnistajan polku).

Seura kehittää toimintaansa sidosryhmät, ympäristöasiat sekä eri yhteistoimintatahot huomioiden.

1.5 PÄÄTÖKSENTEKO JA SEURAN JOHTAMINEN

Koko seuraa koskevat päätökset tehdään yleiskokouksissa. Syyskokouksessa loka-marraskuussa valitaan seuran puheenjohtaja ja johtokunta sekä hyväksytään toimintasuunnitelma ja budjetti. Kevätkokouksessa maaliskuussa vahvistetaan edellisen kauden toimintakertomus ja tilinpäätös.

Seuran operatiivista toimintaa johtaa johtokunta. Ydintoiminta koostuu kunto-, kilpailu- ja nuorisotoiminnasta. Seuran toiminta hoidetaan pääosin talkootyöllä. Talous-, valmennus-, tiedotus- ja karttatoiminta tukee kaikkia ydintoimintoja. Strateginen suunnittelu, johtaminen ja työnantajatehtävät kuuluvat koko johtokunnalle ja puheenjohtajalle.

KaSun organisaatio ja sen vastuuhenkilöt esitellään verkkosivuilla.

Syyskokous valitsee puheenjohtajan ja johtokunnan. Johtokunta jakaa tehtävät vuoden alussa. Osa tehtävistä voidaan jakaa johtokunnan ulkopuolisille henkilöille.

Johtokunta:

- Puheenjohtaja
- Varapuheenjohtaja
- Kilpailu- ja valmennustoiminta
- Lasten ja nuorten toiminta
- Kuntorastitoiminta
- Talous
- Kalusto ja varasto

Johtokunnan ulkopuoliset toimihenkilöt

- Sihteeri ja viestintä
- Karttavastaava
- Jäsen ja -taloussihteeri
- Seuran ulkopuolinen laskutus ja laskujen maksu
- Toiminnantarkastajat

Johtokunta tekee vuosittain toimintasuunnitelman ja budjettiesityksen, jotka seuran syyskokous hyväksyy. Vuoden alussa vastuuhenkilöt tekevät yksityiskohtaisemman työohjelman tai toimintakalenterin. Kevätkokoukseen vastuuhenkilöt laativat edellisen vuoden toimintakertomuksen. Toimintasuunnitelmasta ja -kertomuksesta selviävät yksityiskohtainen toiminta, harjoitusten, leirien ja erilaisten tapahtumien määrä.

Johtokunnan apuna toimivat karttavastaava, sihteeri sekä jäsen- ja taloussihteeri.

Johtokunta valitsee tarvittaessa toimihenkilöitä esim. valmentajia ja ryhmänvetäjiä. Lisäksi seura voi palkata nuoria kesätyöntekijöiksi ja harjoittelijoiksi hyödyntäen erilaisia seuratukimuotoja.

1.6 SEURAN TIEDOTUS

KaSun toiminnasta ajantasaisimmat tiedot löytyvät seuran verkkosivuilta www.kajaaninsuunnistajat.fi, jossa mm. tätä käsikirjaa ylläpidetään. Seuran sisäisiä sähköisiä tiedotteita lähetetään koko jäsenistölle tai tarpeen mukaan ryhmittäin (esim. lapset ja nuoret). Tiedotuslehti KaSun Viesti ilmestyy kerran vuodessa kuntorastikauden alla ja toimitetaan kaikille jäsenille sähköpostitse. Paperinen tiedote voidaan postittaa pyynnöstä.

Seuran verkkosivujen yhteydessä on keskustelupalsta kuntorastitoimintaan liittyvälle keskustelulle ja yleiselle keskustelulle suunnituksesta tai siihen läheisesti liittyvistä asioista. Keskustelupalstoille on muidenkin kuin seuran jäsenten mahdollista kirjoittaa / kommentoida vierailijana.

Seuran toimintaa koskeva suora palaute kannattaa antaa seuran johtokunnalle, koska se vastaa seuran operatiivisesta toiminnasta ja tekee toimintaa koskevia päätöksiä. Johtokunta kokoontuu n. 6 kertaa vuodessa. Johtokunnan jäsenten yhteystiedot ovat verkkosivuilla.

Seuran visuaalinen ilme / tunnukset

Seuran virallisia tunnuksia ovat logo, standaari ja lippu. Logoa käytetään seuran virallisissa

sopimuksissa, kirjeissä ym. viestinnässä. Standaarin käytöstä on oma johtosääntö. Seuran lippua käytetään seuran juhlatilaisuuksissa.

KaSulla on omat suunnistus- ja seura-asut, joissa on seuran viralliset värit vihreä ja keltainen. Edustaessaan seuraa kilpailuissa tai muissa tapahtumissa seuran jäsenten suositellaan käyttävän seuran virallisia asuja.

2. JÄSENYYS

Yhdistyslain mukaan: Sen, joka haluaa liittyä yhdistykseen, tulee ilmoittaa asiasta yhdistykselle. Jäseneksi ottamisesta päättää yhdistyksen hallitus, jollei säännöissä ole toisin määritelty. Jäsenyyden synnyn edellytyksiä on siis kaksi, joiden molempien on toteuduttava. Jäseneksi liittyvän on ilmaistava tahtonsa liittyä jäseneksi ja yhdistyksen tehtävä hyväksyvä päätös jäseneksi ottamisesta.

Jäsen voi erota yhdistyksestä omalla ilmoituksellaan tai yhdistyksestä voidaan myös erottaa jäseniä niillä perusteilla, jotka yhdistyksen säännöissä on määritelty. Lisäksi yhdistyslaissa on kolme yleistä erottamisen perustetta: jäsen ei ole täyttänyt velvoitteitaan yhdistystä kohtaan, jäsen on toimillaan vahingoittanut yhdistystä tai jäsen ei enää täytä jäsenyyden ehtoja. Yhdistyksen säännöissä voidaan määrätä, että yhdistys voi katsoa jäsenen eronneeksi yhdistyksestä, jos jäsen on jättänyt jäsenmaksunsa säännöissä määrätyn ajan maksamatta.

KaSussa noudatettava jäsenyyskäytäntö on kuvattu luvussa 2.2.

2.1 JÄSENTEN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET

Yhdistyksen jäsenillä on oikeus käyttää päätäntävaltaa yhdistyksen kokouksissa ja asettua ehdolle yhdistyksen luottamustehtäviin.

Yhdistyslain mukaan yhdistyksen jäsenillä on aina lojaalisuusvelvollisuus yhdistystä kohtaan. Jäsen ei saa omalla toiminnallaan vahingoittaa yhdistystä. Jäsenellä on myös velvollisuus noudattaa yhdistyksen sääntöjä ja yhdistyksen tekemiä päätöksiä. Merkittävin yhdistyksen säännöissä määrättävä velvollisuus on maksuvelvollisuus, esimerkiksi jäsenmaksun maksuvelvollisuus.

Jäseniltään KaSu edellyttää osallistumista talkootyöhön, sillä talkootyön tuotot ovat seuran keskeisin tulonhankintamuoto. KaSussa on vahva talkooperinne erityisesti Kainuun Rastiviikon ansiosta. Talkootyöhön osallistuminen on seurassa ennen kaikkea moraalinen velvollisuus. Tarkkaa normia siis ei ole ja jäsenillä on mahdollisuus valita tehtäviä, joissa ovat mukana. Tavanomaisen toimintavuoden talkoovelvollisuus voi olla esim. seuraava: vähintään kerran vuodessa KS-kuntorastien toimitsijana, ja/tai osallistuminen muihin järjestelytehtäviin. Erikseen järjestettävien tapahtumien (KRV tai muut kilpailut) talkootyöhön kaikki seuran jäsenet ovat velvoitettuja osallistumaan omien kykyjensä mukaan. Talkootyön ansiosta tapahtumien järjestelykustannukset pysyvät kohtuullisina ja seuran toiminta säilyy arvolisäverosta vapaana.

Kilpasuunnistajien velvollisuudet on kuvattu tarkoin Suunnistuksen lajisäännöissä. Kilpasuunnistuksessa lisenssin hankkiminen Suomisport-palvelusta on pakollista. Lisenssin voimassaolo on ehdoton edellytys Suunnistusliiton alaisiin kilpailuihin osallistumiselle. Lisenssiä ei vaadita kuitenkaan Jukolan- ja Venlojen viestissä eikä seuran tai Kainuun Suunnistuksen aluemestaruuskilpailuissa.

Suunnistustapahtumiin jokainen osallistuu omalla vastuullaan. Suunnistuksen lisenssiin on liitettävissä myös vakuutus, joka korvaa mm. seuran harjoituksissa ja kilpailuissa tapahtuneita tapaturmia.

Tarkemmin lisensseistä ja vakuutuksista [Suunnistusliiton](#) verkkosivuilta.

Kajaanin Suunnistajat on Suomen Suunnistusliiton jäsenyhdistyksenä sitoutunut toimimaan kaikenlaista häirintää ja kiusaamista vastaan. **Haluamme, että meillä kaikilla on mahdollisuus harrastaa turvallisesti.** Emme hyväksy jäseniltämme emmekä satunnaisilta harrastajiltamme syrjintää, kiusaamista, epäasiallista kohtelua, sukupuoleen perustuvaa tai seksuaalista häirintää, henkistä, seksuaalista tai fyysistä väkivaltaa. Vastuuhenkilö valituksissa ja ilmoituksissa epäasiallisesta toiminnasta on puheenjohtaja. Ilmoitukset käsittelee johtokunta, ja ryhtyy tilanteen vaatimiin toimenpiteisiin. Lasten ja nuorten toiminnassa ilmenevissä kiusaamistapauksissa asiaa voi selvittää ohjaaja tai leiri-/kisamatkan vastuuhuoltaja. Alaikäistä kuultaessa ollaan aina yhteydessä vanhempiin.

<https://www.suunnistusliitto.fi/2020/09/suunnistus-mukana-urheilun-yhteisissa-toimissa-hairintaa-vastaan/>

<https://www.etoleyksin.fi/materiaalipankki/>

2.2 JÄSENMAKSUT

Jäsenmaksun suorittaminen on ehtona jäsenetujen saamiselle. Seura laskuttaa entisiltä jäseniltään jäsenmaksun Yhdysavaimen kautta helmikuussa. Uudet jäsenet voivat liittyä jäseniksi jatkuvasti – jäsenedet tulevat voimaan, kun henkilö ilmoittautuu seuran jäseneksi. Uudelle jäsenelle lähetetään jäsenmaksusta lasku, kun hänet on lisätty seuran jäseneksi (yleensä kahden viikon kuluessa seuran jäseneksi ilmoittautumisesta).

Jäsenmaksu on sama kaikille aikuisjäsenille.

Lasten jäsenmaksu peritään 12-vuotiaaksi saakka.

Nuorten maksu peritään 13-20 -vuotialta.

KaSun jäsenmaksut ja jäsenedet vuonna 2023 ovat seuraavat:

Aikuisjäsenet 55 €

- seuran järjestämät harjoitukset ja salivuorot
- osallistumisen KaSun järjestämille KS-kuntorasteille
- osallistumisen Jukolan/Venlojen -viesteihin erillisellä omavastuulla
- osallistumismaksut R1:n SM-kilpailuihin
- osallistumismaksut R2:n SM-viesteihin osallistuville
- osallistumismaksut Suunnistusliiton kalenterin mukaisesti sekä ulkomailta järjestettäviin suunnistuskilpailuihin - 100 € kesäsuunnistuskilpailujen ja 100 € hiihtosuunnistuskilpailujen kilpa- tai kuntosarjoihin
- osallistumismaksut kaikkiin Kainuun am-kisoihin
- ei sisällä SSL:n kilpailulisenssiä, joka on kilpasuunnistajille pakollinen

Nuorten jäsenmaksu 45 €

- seuran järjestämät harjoitukset ja salivuorot
- osanottomaksut kaikkiin kotimaisiin ja 50 € edestä ulkomaisiin suunnistuskilpailuihin
- osallistumisen Nuorten Jukolaan ja Jukolan/Venlojen -viesteihin erillisellä omavastuulla

- osallistumisen KaSun järjestämille KS-kuntorasteille
- ei sisällä SSL:n kilpailulisenssiä, joka on kilpasuunnistajille pakollinen

Lasten jäsenmaksu 35 €

- Hippo-suunnistuskerho, saliharjoitukset ja KaSun järjestämät KS-kuntorastit
- osanottomaksut kaikkiin kotimaisiin ja 50€ edestä ulkomaisiin suunnistuskilpailuihin
- ei sisällä Nuori Suunta –korttia, jonka jäsenet voivat erikseen lunastaa SuomiSport-järjestelmän kautta; seura suosittelee kortin hankkimista kaikille Hippo-kerholaisille vakuutusturvan vuoksi
- osallistumisoikeus Kainuun Rastiviikolle

Kannattajajäsenmaksu 10 €

- puhe- mutta ei äänioikeutta

2.3. JÄSENTIETOJEN YLLÄPITO

KaSun jäsentiedot ja sisäisen tiedottamisen yhteystiedot ylläpidetään Yhdistysavain-järjestelmässä. Jokainen jäsen voi luoda oman tunnuksen järjestelmään ja jäsenen velvollisuus on pitää omat yhteys- ym. tietonsa ajan tasalla tarpeellisen tiedonkulun varmistamiseksi. Ohjeet omien tietojen päivittämiseen on verkkosivuilla:

<https://www.kajaaninsuunnistajat.fi/seura/jasenmaksut-ja-jasenedut/>

2.4. JÄSENYYDEN KATKAISEMINEN

Seurasta eroamisesta tulee ilmoittaa kirjallisesti seuralle. Jäsenmaksulaskun maksamatta jättäminen ei katkaise jäsenyyttä.

2.5. PALKITSEMINEN

Seuran **syyskokous** palkitsee johtokunnan valitsevat kauden menestyjät kiertopokaalein.

1. KaSun paras suunnistaja

- Menestys pääsarjassa on ratkaiseva meriitti. Mikäli pääsarjassa kilpailevaa urheilijaa ei ole, voidaan johtokunnan päätöksellä valita seuran paras myös muusta ikäryhmästä.

2. Paras juniori

3. Kesätyttö ja kesäpoika

- Kilpailulliset perusteet D/H13-18

4. Rastityttö ja rastipoika

- Aktiivisuutta harjoituksissa ja kisoissa osoittanut H/D8-H/D12

5. Vuoden talkoolainen

- Seuran jäsen, joka on osoittanut aktiivisuutta seuratoiminnassa.

3. SEURAN SISÄISET PELISÄÄNNÖT

3.1 NUORISOTOIMINNAN TOIMINTATAVAT

Suunnistuskoulun lapset ja nuoret sopivat joka vuosi keskenään ryhmittäin pelisäännöistä. Myös lasten ja nuorten vanhemmat sopivat pelisäännöistä ohjaajien kanssa. Asiasta on tarkempi ohjeistus Suunnistusliiton verkkosivuilla:

<https://www.suunnistusliitto.fi/nuoriso/nuori-suunta-lasten-ja-nuorten-suunnistus/pelisaannot/>

Nuorten toiminnassa korostuvia arvoja ovat:

- luonto
- kaverit
- elämykset
- haasteet

Nuorisotoimintaa järjestetään talkootyönä ja näin ollen lasten vanhempien osallistuminen harjoitusten järjestämiseen pienelläkin panoksella on toivottavaa.

Nuorisotoiminnan ytimenä on ohjattu, ympärivuotinen lasten ja nuorten toiminta. Suunnistuskaudella kevästä syksyyn järjestämme suunnistuskoulun eri tasoryhmien harjoituksia ja muita tapahtumia. Suunnistuskoulut aloittavat toimintansa huhtikuussa.

Tasoryhmiä ovat

- HIPPO-suunnistuskoulu alle 12-vuotiaille (alle kouluikäiset vanhemman kanssa)
- 12-20 –vuotiaille jatkajaryhmä, josta aktiivisimmat kilpailijanuoret voivat osallistua myös KaSun ja Kainuun alueen valmennusryhmiin

Talvikaudella ohjelmassa on harjoituksia koulujen saleissa, kuntosalissa ja urheiluhallissa. Lisäksi järjestämme opetustilaisuuksia eri aihealueilta. Ohjaajien taidon kehittämiseksi osallistumme Suomen Suunnistusliiton ja Kainuun Liikunnan järjestämiin koulutustapahtumiin.

Lasten ja nuorten toiminnassa tarvitaan runsaasti vapaaehtoisia vetäjiä harjoituksiin, leireille ja kisamatkoille. KaSu järjestää perehdytyksen/koulutuksen tai kustantaa kurssimaksun näihin tehtäviin sitoutuneille jäsenille tarvittavaan koulutukseen (yleensä Nuori Suunta tai vastaava vetäjäkoulutus). Vetäjien matka- ja majoituskorvauksia maksetaan Kainuun NuorisoCup -kisoihin, Leimaus-leirille, Kainuun alueen lasten leireille sekä Nuorten Jukolaan osallistuvien ryhmien vetäjille.

Suunnistuksen nuorisotoiminta on päihteetöntä; noudatettavat periaatteet tarkemmin Suunnistusliiton verkkosivuilla ks.

<https://www.suunnistusliitto.fi/nuoriso/nuori-suunta-lasten-ja-nuorten-suunnistus/paihdepelisaannot/>

Kajaanin koulujen suunnistustoiminnan tukemiseksi KaSu on tehnyt koulu yhteistyötä vuodesta 2000 alkaen.

3.2 KILPA- JA VALMENNUSTOIMINTAA KOSKEVIA OHJEITA

KaSu noudattaa valmennustoiminnan osalta Suunnistusliiton valmennustoiminnan linjauksia sekä Kainuun Suunnistuksen ja Kainuun Liikunnan kanssa tehtyjä yhteistyömalleja. Seuran valmennusryhmän urheilijoiden tarkemmista pelisäännöistä sovitaan tarvittaessa erillisissä urheilijasopimuksissa.

KaSu järjestää seuran sisäisiä suunnistusharjoituksia, joista tiedotetaan seuran verkkosivuilla ja seuran

Facebook-sivuilla. Käytännössä harjoitusten järjestäminen tapahtuu talkootyönä eli kunkin valmennukseen osallistuvan velvollisuus on omalta osaltaan järjestää tai auttaa harjoitusten järjestämisessä. Kilpailutoiminnasta vastaava koordinoi harjoituskalenteria. Osa harjoituksista järjestetään yhteistyössä Kainuun Suunnistuksen, muiden urheiluseurojen ja Kainuun Prikaatin sekä urheiluakatemiaan kanssa. Vastavuoroisesti kasulaiset voivat osallistua näiden tahojen järjestämiin harjoituksiin.

KaSun johtokunta päättää mahdolliset leirikohtaiset tuet esim. alueen ja liiton valmennusleireille ja -ryhmiin.

Liiton valmennusjärjestelmän kuvaus ks.

<http://www.suunnistusliitto.fi/huippu/valmennusjarjestelma/valmennusjarjestelmakuvaus/>

Suunnistuskilpailuihin KaSun jäsenet ilmoittautuvat Irma-järjestelmän kautta:

<https://irma.suunnistusliitto.fi>

Seura maksaa toimintasuunnitelman yhteydessä päätetyn käytännön mukaisesti jäsentensä kilpailumaksut. Kilpailuihin liittyvät muut kustannukset kuin kilpailumaksut ovat osallistujien vastuulla (ml matka- ja majoituskulut). IRMA-järjestelmään talletetaan kunkin jäsenen oikeudet kilpailumaksuetuihin. Kilpailumaksuetu on voimassa ko. vuoden jäsenmaksun suorittamispäivästä. Mikäli jäsen peruu osallistumisensa kilpailuun niin, ettei järjestäjä palauta seuran maksamaa kilpailumaksua, jäsenen on hyvitetävä seuralle aiheutunut kustannus.

3.2.1 KASUN VALMENNUSTUET

KaSun johtokunnan päätöksen mukaisesti seura palkitsee kilpajäsentensä kilpailumenestystä valmennustuella, jota jaetaan alla olevilla perusteilla. Lisäksi seura voi maksaa nuorisojäsenille sekä johtokunnan päätöksellä seuran ulkopuolisille valmennuskorvausta 10 €/h lasten harjoitusten vetämisestä.

Johtokunta varmistaa valmennustukeen oikeutetut hisu-kaudelta toukokuun loppuun mennessä ja kesäkaudelta marraskuun loppuun mennessä. Valmennustukeen oikeutetuille ilmoitetaan tuen laskutusoikeudesta toukokuun tai marraskuun loppuun mennessä. **Valmennustuki on kulukorvaus.** Tuesta tulee tehdä seuralle lasku, jossa on eritelty valmennuskulut (ml kuitit), joita tuella katetaan. Tukikelpoisia laskutettavia kustannuksia ovat kaikki sellaiset menot, jotka liittyvät urheilijan lajin harjoitteluun ja valmentautumiseen esim. leiritys- ja valmennuskoulutuskulut, suunnistusalan tiedonhankinta sekä harjoitteluun ja kilpailemiseen liittyvät hankinnat. Laskun perusteella seura maksaa hyväksyttäviä valmennusmenoja ansaitun valmennustuen määrän. Tuen saannin ehtona on kilpasuunnistuksen jatkaminen KaSussa samassa suunnistusmuodossa ja seuran jäsenvelvoitteiden täyttäminen.

Valmennustukioikeus syntyy seuraavin ehdoin:

	SSL:n alaisissa Suomen mestaruus -kilpailuissa menestyminen parhaan sijoituksen mukaan kerran kaudessa jokaisesta SSL:n alaisesta lajista			Rankisijoitus kokonaisrankissa
	Voitto (1.sija)	2-3. sijat	4.-10. sijat	I-luokkaan
Yleiset sarjat H21 ja D21	1 600 €	800 €	300 €	300 €

Juniorisarjat H/D14-20	400 €	200 €	100 €	100 €
---------------------------	-------	-------	-------	-------

Maajoukkue- ja kansainväliset mitalit, viestimenestys sekä muut ansiot johtokunta käsittelee erikseen tapauskohtaisesti. Näitä koskevat anomukset toimitetaan kilpa- ja valmennustoiminnan vetäjälle.

3.2.2 KISA- JA LEIRIMATKOJEN KUSTANNUKSET

Kilpailuihin liittyvät muut kustannukset kuin kilpailumaksut ovat osallistujien vastuulla (ml matka- ja majoituskulut). Poikkeuksena tästä ovat seuran toimintasuunnitelman yhteydessä päätetyt yhteiskyydit (esim. Jukolan- ja Venlojen viesti, Leimaus-leiri). Muihinkin kilpailumatkoihin seura suosittelee tarpeen mukaan järjestettäväksi yhteiskyytejä, vaikka seura ei niitä erikseen tue.

Suunnistuksen SM-kisamatkoihin seura maksaa matkustustukea seuraavin ehdoin (ellei seura ole järjestänyt yhteiskyytiä):

- Sarjoille H/D21 ja nuoremmat KaSu maksaa SM-kilpailujen matkat seuran kannalta halvimman järkevän matkustusmuodon mukaan.
- Jos halvin matkustusmuoto on yhteiskyyti henkilöautolla, niin KaSu maksaa matkakulukorvausta auton kuljettajalle 0,20€/km Kajaanista kisapaikkaan ja takaisin (10 senttiä, jos ei käytetä yhteiskuljetuksia). Liikkumismuoto tulee hyväksyttäväksi ennen matkaa kilpailutoiminnan vastuuhenkilöllä. Seura suosittelee, että muu osa matkan kustannuksista sovitaan matkustajien kesken siten, että kuski saa koko matkan osalta kulukorvauksen. Korvauksen määrä ei riipu matkalle osallistuvien määrästä, mutta mikäli kisamatka tehdään useammalla autolla kuin kisatukeen oikeuttavien matkustajien määrä edellyttäisi, halvimman vaihtoehdon mukainen matkakulukorvaus jaetaan autokuntien kesken. Kisamatkojen järjestäminen vaatii ennalta suunnittelua ja sopimista, jotta epäselvyyksiltä vältytään.

3.3 KILPAILUJEN JÄRJESTÄMISTÄ JA SUUNNISTUSKARTTOJA KOSKEVAT OHJEET

Suunnistuksen kilpailutoiminnassa Suunnistusliitolla ja antamilla ohjeilla on keskeinen rooli. Suunnistuskilpailujen järjestäjää ja kilpailijoita koskevat ohjeet ovat kootusti Suunnistuksen lajisäännöissä. Lisäksi tarkempia ohjeita ovat mm. ratamestariohjeet ja kartoitusohjeet.

Ohjeet löytyvät kootusti Suunnistusliiton verkkosivuilta:

<http://www.suunnistusliitto.fi/kilpailu/ratamestaritoiminta/>

Kainuun Rastiviikon järjestelyistä yhteisiä ohjeita ylläpitää ja kehittää Kainuun Rastiviikko ry. Rastiviikkojen järjestäjät laativat tapahtumista laajan toimintaraportin, jossa arvioidaan järjestelyjen onnistumista sekä annetaan kehitysvinkkejä KRV ry:lle ja tuleville järjestäjille.

Kartta on suunnistuksen suorituspaikka. Kaiken suunnistustoiminnan kehittämisen perustana on siten ajantasainen ja laadukkaiden suunnistuskarttojen ylläpitäminen. KaSulla on hallinta- ja käyttöoikeudet käyttämiinsä suunnistuskarttoihin ja se vastaa erityisesti niiden käytöstä järjestettyjen suunnistustapahtumien osalta. Keskeinen vastuu liittyy kartta-alueen maanomistajilta saatuihin lupiin tai

mahdollisiin rajoituksiin alueen käytöstä suunnistuksessa, jotka ovat tarpeen suunnistustapahtumien ja kilpailujen järjestämiseksi.

Suunnistuskarttoja koskeva ohjeistus ja tiedotus tulee niin ikään Suunnistusliitolta:

<http://www.suunnistusliitto.fi/kartta/>

Seuroja koskevat kartoitusohjeet ks:

<http://www.suunnistusliitto.fi/kartta/ohjeita-seuroille/>

KaSun ja muiden seurojen hallitsemista suunnistuskartoista yleistiedot löytyvät Suunnistusliiton karttarekisteristä: <http://www.karttarekisteri.fi/>

3.4 KUNTOSUUNNISTUSTA KOSKEVAT ERILLISOHJEET

Kasu järjestää kuntosuunnistustoimintaa pääosin kesäkaudella: KS-rasteja ja -yörasteja sekä omatoimirasteja vähintään 25 kertaa, Vappusuunnistuksen sekä tarpeen mukaan erilaisia suunnistuksen esittely- ym. tilaisuuksia. Näihin tapahtumiin voivat myös muut kuin seuran jäsenet osallistua. Tässä on kyse seuran oman harrastussuunnistuksen lisäksi, muiden kuntosuunnistajien sekä laajemmin kaupunkilaisten palvelemista. Seuran jäsenille kuntosuunnistustapahtumat sisältyvät jäsenmaksuun; muilta osallistujilta lapsia lukuun ottamatta peritään kuntosuunnistuksesta osallistumismaksu, jonka suuruus määritetään seuran syyskokouksessa vuosittain.

Kuntosuunnistuksen edullisuus perustuu kuntorastitoiminnan järjestämiseen talkootyönä. KaSun kuntosuunnistuksen ratamestari- ja muut talkootyöt pyritään jakamaan mahdollisimman laajasti ja tasapuolisesti erityisesti kilpa- ja kuntojaoston jäsenten kesken. Myös seuraan kuulumattomat voivat osallistua kuntorastien järjestelytalkoisiin. Yhden täysimittaisen kuntosuunnistustapahtuman järjestämiseen tarvitaan noin yhden henkilötyöviikon suuruinen työpanos. Ratamestari- ja ajanottotoiminnassa tarvitaan erityisosaamista; muut tehtävät eivät vaadi ennakoperehtymistä. KaSu antaa koulutusta ja ohjausta kuntorastijärjestäjille.

Ratamestariohje ja toimintaohjeet löytyvät seuran verkkosivuilta.

<https://www.kajaaninsuunnistajat.fi/kuntorastit/ohjeita/>

3.5 KASUN TUKEMA/JÄRJESTÄMÄNÄ TOIMITSIJAKOULUTUS

Seurakoulutuksessa noudatettavat periaatteet:

- seura kouluttaa itse tarvitsemansa toimihenkilöt ja talkoolaiset tai
- tukee tarvittavien toimihenkilöiden osallistumista toisen järjestämään koulutukseen maksamalla osallistumismaksun (yleensä Suunnistusliitto tai Kainuun Liikunta, Kainuun Suunnistus)
  - o seura on kustantanut mm. ratamestarien koulutukset, nuorisovetäjien koulutukset ja valmentajakoulutuksen
  - o periaate on, että näitä taitoja henkilö käyttää seuran hyväksi laajemmin kuntorasti-, järjestely- tai valmennustoiminnassa ts. koulutus ei ole ns. henkilökohtainen jäsenetu

3.6 TALOUSOHJESÄÄNTÖ

YHDISTYKSEN KOKOUS

- Vahvistaa toimintasuunnitelman ja talousarvion seuraavaksi toimintavuodeksi.
- Määrää jäseniltä kannettavat jäsenmaksut
- Valitsee tilintarkastajat ja heidän varamiehensä
- Käsittelee toimintakertomuksen sekä tilintarkastuskertomuksen edelliseltä tilikaudelta.
- Vahvistaa tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden hallitukselle ja muille tilivelvollisille.

JOHTOKUNTA

- Valmistelee yhdistyksen kokouksessa käsiteltävät talousasiat sekä panee täytäntöön yhdistyksen kokouksen päätökset.
- Huolehtii yhdistyksen taloudenpidosta.
- Päättää suuremmista taloudellisista sopimuksista ja talousarviopoikkeamista.
- Ottaa ja erottaa palkatut työntekijät sekä johtokunnan apuna toimivat toimihenkilöt.
- Vahvistaa talousohjesäännön.

TOIMINNANTARKASTUS

- Toiminnan tarkastajiksi valitaan sääntöjen määräämällä tavalla esteettömät ja pätevät henkilöt tarkastamaan tilikauden hallintoa, taloudenhoitoa ja tilejä.
- Toiminnantarkastusta koskeva yleinen ohjeistus ks. erityisesti tarkastuksen kohteet: <https://www.tjs-opintokeskus.fi/julkaisut-ja-aineistot/verkkoaineistot/toiminnantarkastus>

TALOUSARVIO

- Johtokunta valmistelee talousarvioesitykset syyskokoukselle.

KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS

- Yhdistyksen tilikausi on kalenterivuosi.
- Seura ostaa kirjanpito palvelut sekä palkanlaskennan Kainuun Liikunta ry:ltä
- Vuosittain tilinpäätöksen hyväksymisestä huolehtii johtokunta ja se esitetään yhdistyksen kokoukselle vahvistettavaksi sekä vastuuvapauden myöntämiseksi hallitukselle ja muille tilivelvollisille.

KASSAN JA RAHATILIEN HOITO

- Rahatilien hoidosta ja maksuliikenteestä vastaa talousvastaava ja muut johtokunnan päättämällä tavalla
- Pankkitilien käyttöoikeuksista päättää johtokunta.
- Seuran sisäisessä laskutuksessa käytetään Yhdistysavain-ohjelmistoa

OMAISUUDEN HOITO

- Kaikki toimihenkilöt ovat velvollisia huolehtimaan, että heidän käytössään oleva yhdistyksen omaisuus pidetään tarkoituksenmukaisessa kunnossa.
- Merkittävistä kalustosta (varasto) pidetään luetteloa.
- Normaalien toiminta- ja rahoituskulujen ylitse jäävistä, maksuvalmiiden käteisvarojen sijoituksista rahalaitoksiin päättää johtokunta.

MATKAKUSTANNUSTEN KORVAAMINEN

- Työntekijöiden ja seuran luottamushenkilöiden välttämättömät matkakustannukset korvataan vuosikokouksen voimassaolevan päätöksen mukaisesti: nykytasoksi 0,20 €/km.

MUUT KULUKORVAUKSET

- seuratoiminnan järjestämisessä erityisesti kilpailujen/KRV:n järjestelyissä talkoolaisille syntyvistä kuluista korvataan erillisen ohjeen ja/tai kilpailunjohtajan päätöksen mukaan;

- laskut osoitetaan kilpailunjohtajalle tai KaSun johtokunnalle
- periaate on korvata ennalta sovitut/päätetyt kulut toteutuneita menoja (tosite) vastaan laskun mukaan

3.7 SEURAN YLEISHYÖDYLLISYYS

Tuloverolain (1535/92) 22 §:n mukaan liikunta- ja urheiluseuroja sekä niiden alueellisia ja valtakunnallisia järjestöjä voidaan pitää yleishyödyllisinä yhteisöinä. Yhdistysten on kuitenkin täytettävät seuraavat kolme kriteeriä. Yhteisö on yleishyödyllinen, jos se täyttää kaikki kolme kriteeriä.

1. Yleishyödyllisen yhteisön tulee toimia yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi aineellisessa, henkisessä, siveellisessä tai yhteiskunnallisessa mielessä.

Yhteisön tulee itse toimia yleiseksi hyväksi. Toiminnan pitää olla pääasiassa yleishyödyllistä, säännöissä määritellyn tarkoituksen mukaista toimintaa. Esimerkiksi kaikki liikuntatoiminta on lähtökohdiltaan yhteiskunnallisesti hyödyllistä, yleiseksi hyväksi tehtävää toimintaa. Yleishyödyllinen yhteisö voi vähäisessä määrin harjoittaa myös elinkeinotoimintaa. Vähäinen elinkeinotoiminta ei vaaranna yhteisön yleishyödyllisyyden statusta. Yleishyödyllisyyden status vaarantuu, jos yhteisön päätoiminnaksi muodostuu elinkeinotoiminta (esim. kaksi kolmasosaa kirjanpidon tuloista).

2. Yleishyödyllisen yhteisön toiminta ei saa kohdistua rajoitettuihin henkilöpiireihin.

3. Yleishyödyllinen yhteisö ei saa tuottaa toiminnallaan siihen osallisille taloudellista etua osinkona, voitto-osuutena taikka kohtuullista suurempana palkkana tai muuna hyvityksenä.

3.8 JOHTOKUNNAN VASTUUKO

Kilpa- ja valmennusvastaava: järjestää yhteisharjoituksia, leirejä ja testijuoksua, joihin pääsääntöisesti voivat osallistua kaikki seuran jäsenet. Koordinoi seurassa olevan valmennustietämyksen hyödyntämistä urheilijoiden henkilökohtaisessa kehityksessä. Tekee tiivistä yhteistyötä nuorisosaaston kanssa sekä Kainuun urheiluakatemia (Kainuun Prikaati) kanssa.

Kuntosuunnistus: järjestää viikoittaiset KS-kuntorastit huhtikuusta lokakuulle sekä muut matalan kynnyksen tapahtumat, joista merkittävin on Vappurastit. Kuntorastien yhteydessä tarjotaan suunnistusopetusta. Tarpeen mukaan järjestetään myös muita suunnistustapahtumia kouluille ja työpaikoille.

Järjestelytoiminta: koordinoi kaikkien seuran vastuulla olevien kansallisen tason kilpailujen järjestämisen. Kainuun Rastiviikon järjestämiseksi perustetaan oma projektiorganisaationsa, jota johtaa kilpailunjohtaja. Vastaa myös seuran kalustosta (varasto).

Viestintä: Seuran sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta vastaa sihteeri. Tiedottamiseen käytetään perinteistä jäsentiedotetta, internet-sivustoa ja sähköpostijakelua. Ulkoiseen tiedottamiseen käytetään monipuolisesti eri kanavia. Seuran kriisitiedottamisesta vastaa puheenjohtaja.

Talous: vastaa seuran kirjanpidosta ja rahastonhoidosta. Varainhankinnan rungon muodostavat KRV:n ja kilpailujen järjestäminen, yhteistyösopimukset ja kuntosuunnistustuotot.

Karttavastaava vastaa siitä, että seuran käytössä on kaikkeen toimintaan ajantasaisia ja laadukkaita karttoja sekä ylläpitää kartoitussuunnitelmaa ja hyväksyytään sen vuosittain seuran hallituksella.

Toiminnan eri alueilla KaSu tekee yhteistyötä muiden seurojen kanssa sekä Kainuun alueella että laajemminkin koko maassa. KaSu kehittää aktiivisesti yhdessä kaupungin luottamus- ja virkamiesten, Kajaanin Kuohun suunnistusjaoston sekä maanomistajien ja muiden yhteistyökumppanien kanssa

suunnistuksen toimintamahdollisuuksia ja tarjoaa asiantuntemustaan käytettäväksi lajiamme koskeissa kysymyksissä.

Seura toimii työnantajana noudattaen Urheilualan työehtosopimusta; työnantaja vastuu kuuluu johtokunnalle.

4. EETTISET LINJAUKSET

Korostamme seuramme toiminnassa terveellisiä elämäntapoja ja päihteettömyyttä. Kilpailutoiminnassa noudatamme Suomen Suunnistusliiton kilpailusääntöjä ja Antidopingtoimikunnan sääntöjä: <http://www.suunnistusliitto.fi/2016/01/eettiset-valinnat/>

Osallistumme Reilua Peliä Rasteilla -ohjelmaan, jonka keskeiset painopisteet tukevat muun muassa jokaisen omien tavoitteiden mukaista harrastamista, muiden harrastajien ja ympäristön huomioon ottamista sekä ihmisten henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin parantamista suunnistuksen avulla. Jokaisella on oikeus harrastaa suunnistusta omalla tasollaan, kilpailijana, kuntoilijana, ohjaajana tai toimitsijana.

Suunnistuksen eettiset reitinvalinnat:

1. Jokainen voi suunnistaa omalla tasollaan
2. Suunnistaja huomioi kanssaharrastajat ja ympäristön
3. Suunnistus edistää terveyttä ja hyvinvointia

KaSu tukee ja kannustaa lasten ja nuorten ohjaajia, valmentajia ja vanhempia osallistumaan koulutukseen. Seura muistaa aktiivisesti toimintaan osallistuvia jäseniään kannustuspalkinnoilla.

Lapsille ja nuorille tarjoamme laadukasta toimintaa heidän omista lähtökohdistaan. Nuorisotoimintamme on kasvattavaa, opettavaa, hauskaa ja kannustavaa. Nuorisotoiminnalle tärkeitä asioita ovat turvallisuus, leikinomaisuus, myönteisten elämysten saaminen, luonto ja ystävät.

Kannustamme lasten vanhempia osallistumaan aktiivisesti seuran toimintaan, mikä antaa koko perheelle mahdollisuuden terveen ja luonnonläheisen liikunnan harrastamiseen.

Ympäristökysymysten ja maanomistajien huomioon ottaminen on keskeinen osa seuran toimintaa.

Kartoitustoiminnassa sekä harjoitusten ja kilpailujen järjestämisessä noudatamme Suunnistusliiton ohjeita ja määräyksiä.

5. LINKKEJÄ LISÄOHJEISIIN

Seuran toiminnassa käytettäviä yleisiä ohjeistuksia ovat erityisesti:

- [Seurajohtajan käsikirja](#)
- [Yhdistystoiminnan juridiset perusteet](#)
- [Yhdistysten verotusopas](#)
- [Urheiluseuran viestintäopas](#)